

[Diderichsen.]

København ruster sig nu til at fejre sit 800 års jubilæum. Om 12 år er det Københavns universitets tur til at fejre sin 500-årige beståen. Det skærer én i hjertet ved tanken på, at de to helt skulle skilles efter så lang tids forening til gensidig glæde, og lad mig føje til, at det jo altid for institutioner og for øvrigt også for politiske partier er skæbnesvangert at opgive sin identitet, og identiteten for Københavns universitets vedkommende symboliseres af huset på Frue Plads, et hus, som blev opført, da landet var fattigt på penge, men rigt på ånd. Skal vi da nu, hvor forholdet måske snarest kan siges at være omvendt, forlade dette hus eller overlade det til en uvis skæbne? Det er soleklart, at der må ske en udbygning i stor målestok, men hvordan? Man skal efter min mening i videst muligt omfang undgå midlertidige løsninger. De er tit dårlige, de er dyrere og bliver som bekendt meget let til permanente løsninger trods deres dårlighed og dyrhed. I dette tilfælde er forsømmelserne dog af en så alvorlig og prekær karakter, at et vist mål af midlertidige foranstaltninger sikkert ikke kan undgås. Det må vistnok også erkendes, at det er umuligt at finde en tilfredsstillende løsning ved en udbygning i den indre by alene, medmindre man da vil gå ganske anderledes radikalt til værks.

Disse betragtninger fører nu tanken bort fra to af de overvejede løsninger, for det første altså fra den fuldstændige udbygning i København, for det andet fra den fuldstændige udflytning fra København, f. eks. til Tåstrup. Den sidste plan, som i øvrigt har mange tiltalende træk, vil medføre meget store udgifter, ikke blot til hele den nye universitetsby, men også til mange, særdeles mange og omfattende midlertidige foranstaltninger på københavnske arealer og i københavnske ejendomme.

Jeg vil derfor bede ministeren og udvalget overveje en idé, som efter min mening har store fordele fremfor den totale udflytning. Jeg forestiller mig nemlig — som det også har været antydnet af andre ordførere — en udbygning af Københavns universitet i nær sammenknytning med Roskildeplanen. Det må være muligt at finde frem til en rimelig fordeling af fakulteter, faggrupper

og institutter mellem de to byer. Udbygningen af Københavns universitet og første fase af grundlæggelsen af de nye centre ville da falde sammen og blive én og den første store opgave, vi skulle løse. Man vil kunne udnytte alle de kostbare skatte, som biblioteker og samlinger i København råder over. Man vil mest muligt kunne undgå midlertidige foranstaltninger i København. Man vil i Roskilde finde et historisk miljø, som i ærværdighed kan kappes med København, og studenterne vil have fordel både af det mindre bysamfund og af storbyens inspirationer. Roskilde og København ligger i dag ikke så langt fra hinanden som i sin tid, da Poul Møller — jeg mener altså Poul Martin Møller — på sin fod vandrede fra København til Roskilde og tilbage igen for blot at kaste et blik op mod den sværmerisk elskede rektordatters vinduer. I lyset af disse tanker forekommer planen om udflytning til Tåstrup mindre velegnet. Ministerens seneste udtalelser til pressen efter det københavnske bystyres nyeste initiativ tager jeg som et glædeligt tegn på, at der er muligheder for en løsning i den her anførte retning.

Hvad endelig de øvrige centre angår, står jeg mere tøvende, og jeg ønsker ikke nu at lægge mig fast på en bestemt prioritetsrække, ja, jeg er ikke engang sikker på, at der er tilvejebragt et tilstrækkelig solidt grundlag for blot at vedtage lovforslagets § 1 i den nuværende form. Måske er det allerede for vidtgående at lægge sig fast på Esbjerg og Ålborg, selv om det unægtelig er naturlige muligheder. Det må være klogest at vente med at lægge sig lokalt fast, indtil der kan ske en samordning med den almindelige og omfattende regionalplanlægning, og vi lægger i liberalt centrum megen vægt på, at hele denne planlægning kan sammenfattes under ét.

Jeg skal her blot anføre et synspunkt, som hidtil ikke har været særlig påagtet. Det er spørgsmålet om, hvor studenterne vil søge hen. Kan man på forhånd vide noget om, hvor de mange tusind fremtidsstudenter overhovedet ønsker at studere? Hvis der skal være frit valg — og det skulle der jo helst, for ellers har vi igen en numerisk adgangsbegrænsning nogle steder — hvad så? Kan man tvinge folk til at studere ved et universitet, som af en eller anden grund,